

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
1(7)

Till Polismyndigheten

Rättsavdelningen

Enheten för Förvaltningsrätt

Därtill inbjudna, lämnar Svenska Pistolskytteförbundet härmed sina synpunkter på förslag till **"Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om utförande av skjutbana (RFPS 2019:00, FAP 525-1)" och tillhörande konsekvensbeskrivning. Dnr A010.810/2013**

- SPSF avstyrker att platser som används för målskjutning utan att vara en permanent anläggning betraktas som skjutbana.
- SPSF avstyrker ett förändrat tillståndsförfarande som innebär ökade kostnader för skyttet.
- SPSF tillstyrker att begreppsapparaten uppdateras.
- SPSF anser att konsekvensanalysen med kostnadsberäkningar är bristfällig. Alternativ med alternativjämförelse saknas.
- De exakta konsekvenserna för SPSF beror i mycket av Polismyndighetens tillämpning av regleringen.
- Polismyndighetens vilja att, utan grund i faktiska olyckor, utöka kontrollen över ideell verksamhet, inger SPSF oro.
- SPSF anser att förslaget kan få negativa konsekvenser för totalförsvaret.

Om Svenska Pistolskytteförbundet

Svenska Pistolskytteförbundet (SPSF) är riksorganisation för landets föreningar som driver verksamhet med pistolskytte inom de grenar som förbundet har på sitt program (Fältskjutning, Magnumfältskjutning, Precisionsskjutning, Militär snabbmatch, PPC, skid- och springskytte med flera). Förbundet är en frivillig försvarsorganisation.

Postadress
Box 27001
102 51 STOCKHOLM

Besöksadress
Sandhamngatan 61
115 28 STOCKHOLM

Telefon
Generalsekreterare 08-553 401 61
Bitr. Generalsekreterare 08-553 401 62
Expedition 08-553 401 63
Märkesavdelningen 08-553 401 64

Plusgiro 193019-7
Bankgiro 811-2526
Organisationsnr 80 20 02-6657
E-post kansli@pistolskytteforbundet.se

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
2(7)

Förbundets uppgift är att främja och utveckla skyttet med pistol och revolver. Detta innebär att förbundet ska verka för en ökad skjutskicklighet samt en ansvarsfull och säker hantering av dessa vapen – inklusive en bred tränings- och tävlingsverksamhet – vilket är till gagn för rikets försvar och säkerhet.

Allmänt

SPSF uppskattar möjligheten att få yttra sig över lagda förslag.

I konsekvensutredningen skriver Polismyndigheten (hädanefter kallad "myndigheten") att "Det bör inledningsvis nämnas att de föreslagna förändringarna inte är föranledda av ett omfattande antal olyckor på skjutbanor." Detta är en underdrift. Under den tid nuvarande FAP har gällt, sedan 2000-07-01, känner de auktoriserade skytteorganisationerna inte till att utomstående personer har kommit till skada vid skjutning på skjutbana eller vid organiserat skytte i terräng. Polismyndigheten vitsordar därmed att förslaget inte kommer att leda till ett säkrare samhälle, då olyckstalen inte kan sjunka ytterligare.

Myndigheten fortsätter med att "Det råder likväl tillståndsplikt enligt ordningslagen och den utveckling som sedan gällande föreskrifts tillkomst innebär att tillståndsplikten inte efterföljs på det sätt som lagstiftaren avsett."

Förslaget syftar med andra ord till att uppfylla för skyttet och för myndigheten själv betungande krav, utan att samhället blir säkrare. Den enda rimliga åtgärden för myndigheten vore då att först vända sig till Regeringen och påtala att ordningslagen bör ändras, inte att söka införa betungande administrativa rutiner.

Föreslagen författningstext

1 kapitlet

Den föreslagna texten innehåller vissa ändringar, betingade av omvärlden. Statens Skytteombud (SSO) finns inte längre, inte heller Svenska Kommunförbundet eller Frivilliga Skytterörelsen (FSR). Texten behöver naturligtvis språkligt anpassas till detta, vilket SPSF inte motsätter sig.

I 1 kapitlets första mening utvidgas vad som avses med "skjutbana" från tidigare "...en permanent anläggning utom- eller inomhus som används för utbildnings-, övnings- eller tävlingsskytte. En anläggning anses permanent då den är utrustad med fast eller rörlig anordning för uppställning av mål och markerad plats för skytt" till förslaget "...en särskilt anordnad bana, inom- eller utomhus, som används för skjutning med eldvapen som är tillståndspliktiga enligt 1 kap. 2 § vapenlagen (1996:67). En skjutbana kan vara permanent eller tillfällig."

Texten "en särskilt anordnad bana... som används för skjutning" är öppen för tolkning. Exempelvis består en "fältskyttebana" minst av ett antal platser där skottlossning sker, plat-

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
3(7)

ser där mål sätts upp och gångstråk dessemellan, men också en skriftlig förutsättning (instruktion) för hur skjutningen ska genomföras. I dess minimala form görs inga mark- eller byggnadsarbeten och är då ingen anläggning, d.v.s. är undantagna från den föreslagna regleringen. Målställ är vanligen flyttbara, men en del konstruktioner är förankrade i marken eller är tunga och lämnas därför av praktiska skäl kvar på platsen mellan tävlingarna. Det som återstår är så kallade "kuluppfång", vanligen bestående av jord, sand eller grus, som anläggs för att minska riskområdet eller av tävlingstekniska skäl (att inte samma kula träffar flera mål).

Möjliga konsekvenser av förslaget, med denna tolkning, är dels att alla målanordningar måste göras flyttbara och eventuellt flyttas bort efter varje skjutning, dels att riskområdet inte kan reduceras med hjälp av anlagda kuluppfång. I det förstnämnda fallet leder det till merarbete och eventuellt sämre fungerande målanordning, i det senare till att riskområdet blir större och till begränsningar i att kunna skapa en varierad tävling.

En alternativ, och för skyttet betydligt mer hotfull tolkning är att myndigheten ser själva markanvändningen som en anläggning. Detta är i och för sig inte rimligt då en anläggning är ett byggnadsverk som inte är ett hus (se CoClass/SS-ISO 12006-2:2015). Förbundet befarar att föreslagen skrivning då kan användas för att reglera skjutning utanför område som inte omfattas av ordningslagens regler om skottlossningstillstånd. Att med markägarens tillstånd bedriva skjutning på sådan mark regleras inte i lagstiftningen och myndigheterna har därmed ingen föreskriftsrätt.

2 kapitlet

Kapitlet beskriver hur skjutbanor ska vara anlagda. I nu gällande text står att den "...skall vara anlagd så att den erbjuder god säkerhet...", medan förslaget säger "...ska vara anlagd så att den ger betryggande säkerhet...". Vad skillnaden är mellan "god" och "betryggande" framgår inte, men om skillnaden är att "god" beskriver ett faktiskt förhållande, medan "betryggande" är att den ska inge den subjektiva känslan av trygghet, öppnar detta för godtycklighet. Det finns dock fler tolkningar av "betryggande".

3 kapitlet

SPSF avstyrker införandet av "tillfälliga skjutbanor" (se 1 kapitlet), och införs inte dessa så faller § 3. Om sådana ändå införs finns det ingen anledning att ha ett kortare besiktningsintervall än för permanenta banor, snarare längre eller tills vidare, om banan inte ändrats så att det har betydelse för säkerheten. Det är mindre sannolikt att terrängen förändras över tid än att en anlagd skjutbana gör det.

4 kapitlet

I förslagets 4 § föreslås att "besiktning enligt 1-3 § utförs genom att Polismyndigheten fysiskt besöker skjutbanan". Att besiktiga en skjutbana kräver dels verksamhetskunskap bestående av kunskap om de olika disciplinerna inom målskjutningen och om vapen, ammunition och skjutlära, dels inom bygg- och anläggningsteknik, dels inom riskhantering och dels inom juridik. Polismyndighetens kärnkompetens finns inom det sistnämnda. Utanför Försvarsmakten/Fortifikationsverket finns kunskapen hos skytteorganisationerna och

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
4(7)

deras gemensamma organ. Finns inte de legala förutsättningarna för att besiktning görs genom av organisationerna utsedda och utbildade samt av myndigheten godkända besiktningsmän så måste dessa legala förutsättningar skapas. Förbundet motsätter sig därför att besiktning utförs "...genom att Polismyndigheten fysiskt besöker skjutbanan". Polismyndigheten bör i samtliga fall meddela tillstånd baserat på intyg från organisationernas utbildade, godkända besiktningsmän.

5 kapitlet

Texten ger ingen vägledning till vad särskilda skäl skulle kunna vara, men förbundet har inga synpunkter.

Konsekvensbeskrivningen

Beskrivningen av SSO och dess avveckling är i huvudsak korrekt. Myndigheten påstår dock att avvecklingen "...innebär en risk för att Polismyndigheten i framtiden inte kan få biträde av expertkompetens vid besiktning av skjutbanor på samma sätt som tidigare". Motsvarande expertkompetens finns fortsatt inom skytteorganisationerna, vilka utbildar rådgivare för sitt eget behov och även för myndigheten.

Kapitlet "Tydligare definition av begreppet skjutbana samt om begreppet tillfällig skjutbana" inleds med det inledningsvis relaterade stycket att förändringsarbetet inte förärläts av olycksfrekvensen. Man fortsätter med den anmärkningsvärda texten "Det råder likväl tillståndsplikt enligt ordningslagen och den utveckling som har skett sedan gällande föreskrifts tillkomst innebär att tillståndsplikten inte efterföljs på det sätt som lagstiftaren avsett."

Härpå följer en längre bakgrund. Att skott inte utan tillstånd får avlossas inom tätbebyggda områden (idag kallat detaljplanerat område) utanför skjutbana är oomtvistat. Likaså är det oomtvistat att en skjutbana kräver tillstånd. Inte heller ifrågasätts myndighetens föreskriftsrätt när det gäller hur besiktning av skjutbana ska genomföras.

Myndigheten närmar sig så kärnfrågan om definitionen av begreppet skjutbana. Man inleder med en resumé av utvecklingen de senaste 19 åren. Där anges tillkomsten av två nya auktoriserade förbund i "FAP 511-3" (troligen avses FAP 551-3): Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet (SDSSF) och Svenska Westernskytteförbundet (SWSf). Dessa förbund tillämpar SäkB Friv Skytte i likhet med övriga förbund, varför utökningen är irrelevant för FAP 525-1.

I stycket "Tolkningsproblematik 1" påstås att det som enligt gällande FAP faller utanför definitionen inte skulle få användas. Det innebär att skottlossning utanför tätbebyggt/detaljplanerat område (där markägaren gett sitt tillstånd) på annat än permanent anläggning generellt skulle vara otillåten. Tolkningen är absurd, jämför jakt.

I nästa stycke, "tolkningsproblematik 2" hävdar myndigheten att det finns skjutbanor som inte sökt tillstånd "eftersom tillståndsplikten inte anses omfatta dem" och att syftet med

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
5(7)

den nya definitionen av begreppet skjutbana är att förtydliga "att alla skjutbanor som faller inom lagstiftarens definition" är det. Man nämner specifikt fältskytte. Förbundet anser att dessa banor inte faller inom lagstiftarens definition av skjutbana.

Därefter beskrivs begreppet "tillfällig skjutbana". Reglerna synes applicerbara på det som inte är en "traditionell permanent skjutbana", men "ska användas för organiserad träning eller tävling i viss omfattning". "I viss omfattning" är enligt författningstexten 5 dagar per år eller mer. Det är naturligtvis mindre betungande för förbundets verksamhet att de skjutplatser som används högst 4 gånger per år är undantagna, men ur ett skjutsäkerhetsperspektiv är det irrelevant om skjutning arrangeras 8 gånger på samma plats eller på 4 gånger vardera på 2 olika platser, och skjutsäkerhet är den enda aspekt myndigheten behöver beakta. På vilket sätt säkerheten ökar av att verksamheten är oorganiserad och saknar ansvarig ledning framgår inte.

Myndigheten föreslår att skjutbanor på tivolin inte ska omfattas av föreskrifterna. Förbundet bedriver ingen tivoliverksamhet, men bejaktar förslaget då det frigör resurser. Dock finner vi det anmärkningsvärt att förhållandet att dessa banor inte har "varit föremål för några allvarligare olyckor" här tillmäts betydelse, något man uttryckligen inte gör när det gäller målskytte i övrigt.

Förbundet bedriver inte heller skytte med armborst, men bejaktar att resurser inte används för att besiktiga banor för detta.. Här visar dock myndigheten på att såväl den bedömda "farligheten" hos skytteformen, d.v.s. risken, som konsekvensen av en reglering faktiskt kan tillåtas påverka föreskrifterna, inte bara en strikt konsekvensneutral tolkning av ordningslagen.

Under rubriken "Tydligare och uppdaterade krav på skjutbanor" finns det som brukar kallas referenser. Förbundet delar i sak myndighetens beskrivning. Hur det uttrycks vem som utger SäkB ber vi att få återkomma till, alla auktoriserade organisationer kommer att stå bakom nästa utgåva.

Som "Övrigt" noteras i konsekvensbeskrivningen att "avgiften för prövning av tillstånd för att använda skjutbana kan behöva justeras med anledning av ändringarna. Full kostnads-täckning ska gälla" och "handläggningstiderna kommer att öka... och minska". Minskningen sker dock på något som man inte alls gör, så slutsatsen är att kostnaderna för huvudmännen kommer att öka i en okänd omfattning. Om det blir differentierad avgift för besiktning med fysisk närvaro respektive på handlingarna framgår inte. Avgiften är idag 5 700:- för en ny besiktning och 250:- för en förnyelse. Kostnaden för besiktning av en ny tillfällig skjutbana ser ut att kunna bli mycket betungande för arrangören, och i slutänden påverka startavgifter eller göra att man avstår från att arrangera en tävling eller träning det finns efterfrågan på. Förbundet motsätter sig dessa onödigt betungande kostnader. Ett minskat tävlingsutbud och ett minskat tävlingsdeltagande skadar vår folkrörelse och kan i förlängningen även innebära men för försvarsförmågan.

Myndigheten skriver vidare att regleringen "innebär inga större ändringar för en skjutbanas utförande och beskaffenhet. Samma tekniska regler som tidigare gäller i huvudsak..." Om det är skillnaden mellan "god säkerhet" och "betryggande säkerhet" eller tillägget i 4 kap. 1 § "och i övrigt är tillfredsställande ur säkerhetssynpunkt" som utgör de ändringar

Postadress
Box 27001
102 51 STOCKHOLM

Besöksadress
Sandhamnsgatan 61
115 28 STOCKHOLM

Telefon
Generalsekreterare 08-553 401 61
Bitr. Generalsekreterare 08-553 401 62
Expedition 08-553 401 63
Märkesavdelningen 08-553 401 64

Plusgiro 193019-7
Bankgiro 811-2526
Organisationsnr 80 20 02-6657
E-post kansli@pistolskytteforbundet.se

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
6(7)

som inte är större eller inte är i huvudsak, eller om det är kontrollen av "tillfredsställande" framgår inte, men ger orsak till oro. Vidare "de skjutbanor som tillkommer är sådana där rörligt skytte förekommer". Vad myndigheten avser med "rörligt skytte" framgår inte, men det är i SäkB-sammanhang skytteformer där skytten förflyttar sig när skottet avlossas, d.v.s. dynamiskt skytte och viss jägarutbildning. Hur det påverkar om platsen är en tillfällig skjutbana eller ej framgår inte.

Beskrivningar av alternativa lösningar etc.

Myndigheten skriver att "om de föreslagna ändringarna inte kommer till stånd innebär det att tillståndsplikten inte efterlevs på det sätt lagstiftaren avsett". Förbundet delar inte myndighetens tolkning av lagstiftarens avsikt. Lagstiftaren avser sällan att reglera något utan anledning. Att utredare understundom i SOU föreslagit detta utan att det avspeglats i lagstiftningen kan inte ses som indikation på lagstiftarens avsikt. Därmed faller också argumentet att säkerheten blir eftersatt. Vidare skriver myndigheten att "besiktning inte låter sig göras av någon annan än Polismyndigheten eftersom besiktning är myndighetsutövning och därför inte får utföras av någon annan aktör utan stöd i lag." Enligt förbundets uppfattning är tillståndsgivningen myndighetsutövning, men besiktning som utgör underlag för beslutet är inte det (jfr gamla förvaltningslagen; "utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär bestraffning eller annat jämförbart förhållande").

Myndigheten uppger sig inte kunna se några alternativa lösningar än de nu föreslagna. Detta är i sig anmärkningsvärt och ger ett intryck av handläggning under tidsbrist. En objektiv beredning brukar resultera i mer än en alternativ handlingsväg. Möjliga alternativ att överväga kan bland annat vara:

- Att endast uppdatera obsoleta begrepp som SSO, FSR och Kommunförbundet,
- Att dessutom fortsätta att låta personer från Skytteorganisationerna biträda vid besiktning i likhet med vad SSO tidigare gjort och som görs på en del håll idag, eller
- Att initiera och invänta en lagändring så att besiktning kan genomföras av därtill utbildade och godkända personer ställda till förfogande av Skytteorganisationerna.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Huvudmän för ett antal civila skjutbanor har träffat avtal med Fortifikationsverket om att banorna skall kunna nyttjas av Försvarsmakten. Även den civila verksamhet som bedrivs på skjutbanor och i terräng är av betydelse för det militära försvaret (SPSF och SvSF är frivilliga försvarsorganisationer enligt Frivilligförordningen (1994:524). Försvarsmakten och Fortifikationsverket berörs därför av regleringen.

Uppgifter om kostnadsmissiga och andra konsekvenser

Sammantaget med vad som redovisades om kostnader under rubriken "Övrigt" framgår att myndigheten inte vet hur stor den totala kostnadsökningen blir (och som ska betalas

Svenska Pistolskytteförbundet

2019-09-12

SPSF Dnr 433:026/19
7(7)

av huvudmännen med full kostnadstäckning) och inte hur många som drabbas. Vad en anpassning till "de säkerhetsnivåer som anges" innebär praktiskt och kostnadsmässigt är okänt. Då alternativ saknas, saknas följdaktligen även alternativjämförelse.

Tekniska föreskrifter

Här omnämns "Måttboken" (SKL). Den är irrelevant för säkerheten på skjutbanor, vilket myndigheten själv skriver under rubriken "Tydligare och uppdaterade krav på skjutbanor", sista stycket.

SVENSKA PISTOLSKYTTEFÖRBUNDET

Nils-Anders Ekberg
generalsekreterare

Postadress
Box 27001
102 51 STOCKHOLM

Besöksadress
Sandhamngatan 61
115 28 STOCKHOLM

Telefon
Generalsekreterare 08-553 401 61
Bitr. Generalsekreterare 08-553 401 62
Expedition 08-553 401 63
Märkesavdelningen 08-553 401 64

Plusgiro 193019-7
Bankgiro 811-2526
Organisationsnr 80 20 02-6657
E-post kansli@pistolskytteforbundet.se